

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Místní poplatky

Předkládá: Tereza Machová

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Petr Triner, MBA

Zadávací list 1

Zadávací list 2

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma "Místní poplatky" zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

Plzeň, březen, 2017

.....

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych v první řadě chtěla velmi poděkovat JUDr. Petrovi Trinerovi, MBA, za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracování mé bakalářské práce. A také Bc. Janě Hájkové za ochotu a veškeré administrativní úkony s touto prací spojené.

Obsah

1. Úvod	8
2. Vymezení pojmů	10
2.1. Poplatek	10
2.2. Místní poplatek	10
2.3. Subjekt poplatku	11
2.4. Objekt poplatku	12
3. Poplatkové prvky	13
3.1. Poplatkový základ	13
3.2. Sazba poplatku	13
3.3. Poplatkové období	13
3.4. Splatnost poplatku	13
3.5. Poplatková sankce	14
3.6. Vyjmutí z poplatkové povinnosti	14
3.7. Osvobození z poplatkové povinnosti	14
3.8. Úlevy od poplatků	14
4. Právní úprava	16
4.1. Zákon o místních poplatcích	16
4.2. Daňový řád	17
4.3. Zákon o obcích	17
4.4. Obecně závazné vyhlášky	18
5. Soustava místních poplatků	20
5.1. Poplatek ze psů	20
5.2. Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	21
5.3. Poplatek za užívání veřejného prostranství	23
5.4. Poplatek ze vstupného	24
5.5. Poplatek z ubytovací kapacity	25
5.6. Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst	26
5.7. Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	27
5.8. Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace	29
6. Správa místní poplatků	30
6.1. Základní zásady poplatkové řízení	30

6.2. Ohlašovací (oznamovací) povinnost.....	33
6.3. Úhrada místních poplatků.....	34
6.4. Vyměřování místních poplatků.....	34
6.5. Opravné prostředky	35
6.5.1. Opravné prostředky řádné.....	35
6.5.2. Opravné prostředky mimořádné.....	36
6.6. Vymáhání nedoplatku místního poplatku.....	37
7. Srovnání úpravy místních poplatků ve statutárních městech Ústeckého kraje .	38
7.1. Ústecký kraj.....	38
7.2. Statutární města v Ústeckém kraji	39
7.3. Srovnání místního poplatku ze psů v jednotlivých statutárních městech...	43
7.4. Porovnání odlišností místního poplatku ze psa v jednotlivých statutárních městech	52
8. Závěr.....	54
Resumé	56
9. Zdroje	57
9.1. Odborná literatura	57
9.2. Zákony	58
9.3. Judikatura.....	58
9.4. Internetové zdroje	58

1. Úvod

Téma bakalářské práce „Místní poplatky“ jsem si vybrala z důvodu mého zájmu o tuto problematiku již v předchozích letech studia. Z praxe je zřejmé, že každý občan České republiky se během života s místními poplatky setká, musí je respektovat a plnit jejich platební povinnost na základě platné právní úpravy. Každý z nás je tedy považován za daňového poplatníka nebo plátce nějakého místního poplatku, který patří mezi součást daňového příjmu obce. Ačkoliv se nejedná o nikterak vysoký příjem, stále se lze bavit o určitém obnosu peněz, které obec může využít při vytváření a podpoře lepších podmínek pro život v obci. Funkce místních poplatků je tedy nejen fiskální, ale i regulační.

Cílem této práce je bližší seznámení s danou problematikou, prostřednictvím interpretace jednotlivých klíčových pojmů. Tyto pojmy taktéž slouží veřejnosti, k vytvoření přehledného a uceleného názoru na fungování místních poplatků v České republice. Pro bližší pochopení v praxi, je užito srovnání úpravy místních poplatků jednotlivých statutárních měst Ústeckého kraje, na základě jejich stanovených obecně závazných vyhlášek.

Práce je tvořena šesti kapitolami, které na sebe vzájemně navazují. Úvodní kapitola je zaměřena k vysvětlení těch nezákladnějších pojmů této práce, jakými jsou poplatek, místní poplatek či objekt a subjekt poplatku.

Druhá kapitola se zabývá podrobným popisem jednotlivých poplatkových prvků, které tvoří podstatnou část této práce. Jedná se o pojmy jako např. sazba poplatku, poplatkové období, poplatkový základ či osvobození z poplatkové povinnosti, atd.

Třetí kapitola se zabývá právní úpravou místních poplatků v České republice, přičemž největší pozornost je věnována zákonu o místních poplatcích a obecně závazné vyhlášce obce.

Čtvrtá kapitola se věnuje podrobnému popisu jednotlivých místních poplatků tak, jak jsou stanoveny zákonem a jak je dále mohou jednotlivé obce zavést.

Předposlední neboli pátá kapitola popisuje správu místních poplatků. Jedná se o konkrétní vymezení jednotlivých zásad poplatkového řízení, opravných

prostředků, dále je zde vymezena ohlašovací povinnost, úhrada či vyměrování místních poplatků a v neposlední řadě vymáhání nedoplatku místního poplatku.

Poslední šestá kapitola je věnována srovnání úpravy místních poplatků ve statutárních městech Ústeckého kraje. Úvod této kapitoly je věnován samotné charakteristice kraje a jednotlivých statutárních měst, doplněno o aktuální přehled zavedených místních poplatků v těchto městech. Následně je vybrán jeden ze tří společných poplatků, který je podrobně přiblížen a porovnán v jednotlivých odlišnostech, které je možno v obecně závazných vyhláškách statutárních měst Ústeckého kraje spatřit.

Veškeré potřebné informace a údaje užité k vytvoření mé bakalářské práce jsou čerpány z odborné literatury, internetových zdrojů, ale především z platné právní legislativy. Poslední kapitola je sestavena především na základě obecně závazných vyhlášek statutárních měst Ústeckého kraje a informací publikovaných na oficiálních internetových stránkách jednotlivých měst.

2. Vymezení pojmů

2.1. Poplatek

V České republice lze nalézt hned dvě teorie k samotnému vymezení pojmu poplatek. Jedná se o teorii právní a ekonomickou. Z hlediska právní teorie nalezneme několik obdobných definic v řadě učebnic, například plzeňská učebnice finančního práva definuje poplatek jako „peněžní ekvivalent za služby poskytované veřejným sektorem. Jako takový je účelový, nepravidelný a nenávratný.“¹

Z hlediska ekonomického je taktéž poplatek, nepravidelný, nenávratný a účelový. Díky těmto dvěma teoriím lze jednoduše vyvodit obecnou definici poplatků. „Poplatky jsou nenávratná, nedobrovolná, ekvivalentní a nesankční peněžita plnění, ukládaná na základě zákona, spravovaná státem nebo jinými osobami vykonávajícími veřejnou správu, která jsou veřejnými příjmy veřejných rozpočtů, a to příjmy zpravidla účelovými, řádnými, pravidelnými a plánovanými.“²

2.2. Místní poplatek

Místní poplatky jsou upravené zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“).

Za hlavní funkci místních poplatku je považována funkce fiskální, kdy smyslem místních poplatků je zajištění určitých příjmů do obecního rozpočtu. A druhou důležitou funkcí je funkce regulační neboli ochranná, kdy obce mohou zavedením místních poplatků do určité míry ovlivnit některé činnosti na svém území (pořádek v obci, čistotu atd.).³

Povaha místních poplatků je stále fakultativní, což znamená, že zastupitelstvo obce rozhoduje, jaké místní poplatky bude obec vybírat a popřípadě zda budou vymahatelné po všech poplatkových subjektech. Ačkoliv místní poplatky tvoří příjem obecního rozpočtu, obce mají omezenou daňovou pravomoc při stanovení jejich konkrétní sazby, neboť veškeré náležitosti jsou

¹ JÁNOŠÍKOVÁ, P., MRKÝVKA, P., TOMAŽIČ, I. et al. Finanční a daňové právo. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 525 s. ISBN 978-80-7380-155-7. s. 288

² BOHÁČ, R. Pojem poplatek v právním řádu České republiky. In: Dny práva 2012: Veřejná finanční činnost, 1. Vydání. Masarykova univerzita, Brno, 2013, s. 2491, ISBN 978-80-210-6319-8, s. 1954- 1966.

³ PAŘÍZKOVÁ, I. Finance územní samosprávy. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 91.

upraveny v zákoně o místních poplatcích. Podle §14 odst. 2 tohoto zákona mohou obce ve své samostatné působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky upravující místní poplatky v obci. „Poplatky zavede obec obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. U poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství.“⁴

Místní poplatky nepředstavují hlavní nebo nikterak velký příjem pro rozpočet obce, i přesto lze hovořit o podstatném zdroji financování jejich činností, které jsou zaměřeny především na aktivity a služby sloužící všem občanům. Jedná se o snahu zkvalitnění života v obci a ke zvyšování autonomie obce.⁵

Jednání obce nesmí být v rozporu se zákonem nebo Listinou základních práv a svobod, tudíž stanovení poplatků nesmí nikoho diskriminovat. Obecně závazná vyhláška nesmí obsahovat prvky týkající se pohlaví, barvy pleti, rasy, jazyka, víry, náboženství, politického smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní či etnické menšině, majetku, rodu a postavení. Ovšem obec může poplatníky rozdělit do skupin (např. podle bydliště) a každá skupina bude mít jinou poplatkovou povinnost.⁶

2.3. Subjekt poplatku

Obecně řečeno se jedná o fyzickou či právnickou osobu, která je podle obecně závazné vyhlášky povinna uhradit poplatek. Rozlišujeme mezi dvěma subjekty poplatků: poplatník a plátcem.

Poplatníkem může být fyzická či právnická osoba, která má na základě právního předpisu povinnost poplatek platit a jejíž příjmy, úkony nebo majetek jsou poplatku podrobeny.

Poplatník však nemusí být faktickým nositelem poplatku. Někdy může zákon výběr, správu a vypořádání poplatku uložit plátcem, tedy jiné osobě.

⁴ §14 odst. 2 zákona č. 565/1990Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁵ PAŘÍZKOVÁ, I. *Místní poplatky v teorii a praxi*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1. s. 49-50

⁶ HRUŠTINCOVÁ, Petra. *Místní poplatky: bakalářská práce*. Plzeň: Západočeská univerzita, Fakulta právnická, 2015. Vedoucí bakalářské práce JUDr. Tomáš Louda, CSc. s. 4

Plátce představuje osoba odvádějící poplatek vybraný od poplatníků pod vlastní majetkovou odpovědností. Jde o subjekt, na nějž byla přenesena povinnost výběru, správy a vypořádání vzhledem k místnímu rozpočtu. Například v případě poplatku za lázeňský či rekreační pobyt je plátcem ubytovatel apod.⁷

2.4. Objekt poplatku

Za objekt neboli předmět poplatku je považována určitá právní skutečnost, se kterou je spojena daňová povinnost. Ve většině zdanění se od předmětu odráží název samotné daně (poplatku). U místních poplatků se jedná o souhrn skutečností, které jsou vázány poplatkovou povinností na základě právního předpisu. Například objektem poplatku ze psů je pes/psi v držení fyzických či právnických osob.⁸

⁷ PAVLAS, J. Místní poplatky: bakalářská práce. Plzeň: Západočeská univerzita, Fakulta právnická, 2012. Vedoucí bakalářské práce JUDr. Tomáš Louda, CSc. s. 7-8

⁸ § 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

3. Poplatkové prvky

3.1. Poplatkový základ

Poplatkový základ představuje kvalitu objektu daně. Dochází ke konkretizaci daňového objektu, díky které se následně vyměřuje výsledná hodnota poplatku. Jednotka, díky které se poplatek určuje, musí být měřitelná a spočitatelná. Na základě vyjádření poplatkového základu rozeznáváme dva druhy, a to základ valorický, hovoříme-li o peněžních jednotkách či specifický poplatkový základ v případě nepeněžního vyjádření.⁹

3.2. Sazba poplatku

Jedná se o nástroj, který slouží k výpočtu poplatku (daně) z poplatkového základu. „Obecně představuje poplatková sazba podíl poplatku, který připadá na poplatkovou jednotku; sazba může být pevná či pohyblivá, lineární, proporcionální, progresivní, regresivní.“¹⁰ U místních poplatků hovoříme vždy o sazbě pevné, která je vyjádřena nominální částkou nebo určitým procentem z poplatkové jednotky. Konkrétní výše sazby poplatků si vytváří obec, která ji pak zveřejní a zařadí do obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích.¹¹ Sazba může být stanovena obcí jen v zákonem stanovených mezích.

3.3. Poplatkové období

Poplatkové období představuje zákonem určenou dobu, ve které je nutno konkrétní místní poplatek uhradit. Někdy lze mluvit i o splatnosti po poplatkové skutečnosti, kdy například rekreační či lázeňský pobyt je vázán délkou pobytu, čili délkou trvání poplatkové skutečnosti. Zatímco poplatek ze psů má stanovené poplatkové období na jeden kalendářní rok.

3.4. Splatnost poplatku

Splatnost poplatku není určena ani vázána zákonem o místních poplatcích, proto je udána v obecně závazné vyhlášce obce. Povinností obce je stanovit splatnost buď na základě naplnění poplatkové skutečnosti, nebo za poplatkové období.

⁹ PELC, V. Místní poplatky: oprávnění obcí: povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 3.

¹⁰ PELC, V. Místní poplatky: oprávnění obcí: povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 3.

¹¹ § 14 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

3.5. Poplatková sankce

Poplatková sankce představuje další poplatkový prvek, který je upraven v obecně závazné vyhlášce obce. Jedná se o skutečnost, kdy subjekt poplatku neplní svou povinnost a nedojde ke splnění poplatkové povinnosti. Obecně se jedná o nezaplacení poplatku či jeho prodlení.

3.6. Vyjmutí z poplatkové povinnosti

Vyjmutí z poplatkové povinnosti se řadí mezi dva základní právní instituty, přičemž tento povinný institut má charakter spíše vyjmutí personálního. Samotný zákon uvádí osoby, které jsou z dané povinnosti vyjmuty. Daný institut nalezneme především ve spojitosti „poplatek se neplatí“ nebo „nepodléhá“, kdy je současně specifikováno, zda se jedná o příslušné osoby či určitou skutečnost.¹² „Poplatku za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa nepodléhají osoby zdravotně postižené.“¹³

3.7. Osvobození od poplatkové povinnosti

Jedná se o druhý právní institut, který taktéž nese spíše personální charakter. Osvobození od poplatkové povinnosti je dáno ex lege, což znamená, že pokud zákon určí osvobození od dané povinnosti, obecně závazná vyhláška se tímto ustanovením musí řídit. Zákon o místních poplatcích hovoří o tomto institutu pouze v případě poplatku ze psů. „Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, která stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis.“¹⁴ Ovšem samotný zákon umožňuje obci, aby si na základě obecně závazné vyhlášky zavedla další případná osvobození od poplatků.¹⁵

3.8. Úlevy od poplatků

V dnešní době zná zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, obligatorní určení pouze v případě poplatků ze psů, kde je snižena sazba pro držitele psů, kteří jsou poživateli vdoveckého, vdovského, starobního, invalidního

¹² Pelc, V., Místní poplatky: oprávnění obcí: povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů: praktická příručka pro obce. 2. vydání. ISBN 978-807-4004-544. str. 10-11

¹³ §4 odst. 3 zákona č. 565/1990Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴ §2 odst. 2 zákona č. 565/1990Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵ § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

důchodu představující jediný příjem v domácnosti či poživatel sirotčího důchodu.¹⁶

Obec v rámci své zákonné možnosti může podle §14 odst. 2 zákona o místních poplatcích, upravit také úlevy či stanovit různou výši poplatkové povinnosti a to především díky souvisejícím skutečnostem, které může představovat sociální poměr poplatníka, zájem obce na rozvoji, atd.¹⁷

¹⁶ §2 odst. 3 zákona č. 565/1990Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷ § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

4. Právní úprava

Podle Listiny základních práv a svobod, přesněji uvedeno v čl. 11 odst. 5 je zakotveno: „Daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona.“ Kdy na tomto základě byly vytvořeny další právní předpisy, které problematiku místních poplatků upravují blíže. Stěžejním zákonem je zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích a dále obecně závazné vyhlášky obcí, které se tímto zákonem řídí a to především při zakotvení místních poplatků v obci.

Mezi další právní předpisy související s problematikou místních poplatků je uváděno:

- zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní řízení),
- obecně závazné vyhlášky obcí o místních poplatcích,
- Evropská charta místní samosprávy (v platnosti od 1. září 1999).

4.1. Zákon o místních poplatcích

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zakotvuje základní právní ustanovení pro ukládání místních poplatků v České republice. Tento zákon, který byl vydán na základě České národní rady, nabyl účinnosti 1. ledna 1991. Zmíněný zákon byl v průběhu let několikrát novelizován, kdy poslední z novelizací proběhla v roce 2015 vydáním předpisu č. 266/2015 Sb.¹⁸

Zákon o místních poplatcích nejen, že blíže vysvětluje základní pojmy dané problematiky, jakými jsou například: místní poplatek, poplatník, plátec, sazba poplatku, poplatkové období apod., ale především taxativně vymezuje již konkrétní poplatky a to především v §2 až §10c, které mohou obce vybírat.

Jedná se o:

- a) poplatek ze psů,
- b) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství,
- d) poplatek ze vstupného,

¹⁸ Zákon ze dne 15. září 2015, kterým se mění zákon č. 565/1990Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

- e) poplatek z ubytovací kapacity,
- f) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- g) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- h) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možnosti jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

4.2. Daňový řád

Zákon č. 280/2009 Sb., neboli daňový řád, účinný od 1. ledna 2011, zcela nahradil zákon č. 377/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Poslední novelizace daňového řádu s účinností od 1. ledna 2015, proběhla na základě zákona č. 267/2014 Sb.¹⁹ Tento zákon upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě daní.²⁰

O úpravě správy místních poplatků hovoří především §4 tohoto zákona. Je stanoveno, že tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, neupravuje-li jiný zákon správu daní jinak.²¹

4.3. Zákon o obcích

Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, v platném znění, odkazuje na ústavní zakotvení samosprávy v článku 8. Ústavy (Hlava I.): „Zaručuje se samospráva územních samosprávných celků.“²² a dále veškeré články Hlavy VII. Ústavy.

Zákon o obcích hovoří nejen o postavení či organizaci samotné obce, ale i o jejich pravomocích, kterými je obec či její orgány zmocněny. Správa místních poplatků pak spadá do odstavců a) až d) § 10, na jehož základě může obec, konkrétněji zastupitelstvo obce, jakožto její vrcholný orgán, vydávat obecně závazné vyhlášky upravující konkrétní povinnosti.

¹⁹ Zákon č. 267/2014 Sb., kterým se mění zákon o daních z příjmů, s účinností od 1. ledna 2015

²⁰ §1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

²¹ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

²² Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

4.4. Obecně závazné vyhlášky

Obecně závazná vyhláška obce (dále jen OZV) představuje v České republice právní předpis, který mohou ve své samostatné působnosti vydávat zastupitelstva obcí na základě čl. 104 odst. 3 Ústavy: „Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.“²³

Na základě této vyhlášky dále obec stanovuje místní poplatky, které můžou být upraveny společnou vyhláškou, anebo obec vydá pro každý poplatek vyhlášku samostatnou.

Pro samotné schválení OZV je zapotřebí souhlas nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva a následný podpis starosty a místostarosty.²⁴ Účinnosti však nabývá podle §12 odst. 1 zákona o obcích až 15. dnem po vyhlášení, za které se považuje vyvěšení OZV na úřední desce příslušného obecního úřadu po dobu 15 dnů. Počátek pozdější či dřívější účinnosti, ne však dříve než dnem vyhlášení, může být stanoven pouze, vyžaduje-li to naléhavý obecní zájem.

Náležitosti a struktura OZV není nikterak striktně vymezena. Velmi malé formální požadavky můžeme spatřit v zákoně o obcích č. 128/2000 Sb., dále se vychází spíše ze zvyklostí a tradic dané obce či kraje. V praxi se můžeme často setkat s jakousi spoluprací a vzájemnou inspirací mezi obcemi. Na veškeré tyto kroky dohlíží Ministerstvo vnitra, aby přijímané OZV nebyly v rozporu se zákonem, neboť i OZV, jakožto právní předpis podléhá obecným legislativně-technickým zvyklostem, zakotvených v pravidlech vlády.²⁵

Obecně závazné vyhlášky by měly obsahovat:

- označení vydavatele- vždy obec nebo kraj jako celek, název, číslo a rok vydání,
- úvodní věta,
- vlastní text – stanovení okruhu adresátů a určení podmínek, za nichž vznikají určitá práva a povinnosti,
- odkazy a poznámky pod čarou - nejsou součástí právního textu,
- podpisy- starosta a místostarosta (pouze právní předpisy obce),

²³ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

²⁴ §87 a §104 odst. 2, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

²⁵ 8.1 Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků: proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí. Aktualizované vydání k 1. 6. 2013, Praha: odbor dozoru a kontroly veřejné správy, 2013, str. 18.

- přílohy – mapová příloha či obrázková část.

Přípustná je zde i sankce v podobě pokuty až do výše 30.000 Kč a to především pro fyzickou osobu, která poruší povinnosti stanovené OZV, na základě přestupku proti pořádku v územní samosprávě podle §46 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Pokud dojde k porušení ze strany fyzické osoby podnikající či právnické osoby dochází již ke správnímu deliktu, který může být sankcionován až do výše 200.000 Kč podle §58 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Dojde-li k rozporu OZV s Listinou základních práv a svobod, se zákony či s Ústavou ČR vyzve Ministerstvo vnitra danou obec k řádné opravě OZV. Od doručení výzvy nastává pro obec 60-ti denní lhůta k nápravě. Nedojde-li ke zjednání, Ministerstvo vnitra je oprávněno pozastavit účinnost OZV a udělit dané obci přiměřenou lhůtu pro sjednání nápravy. Pokud zastupitelstvo obce ujedná v dané lhůtě nápravu, Ministerstvo vnitra své rozhodnutí neprodleně po obdržení sdělení obce zruší. Pokud však nedojde ke sjednání nápravy ve stanovené lhůtě a obec nepodá rozklad proti rozhodnutí ministerstva, je Ministerstvo vnitra oprávněno do 30 dnů podat návrh na zrušení OZV k Ústavnímu soudu. Pokud dojde k přijetí návrhu ze strany Ústavního soudu, OZV se stává neplatnou. „Jestliže Ústavní soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.“²⁶ Pokud však nastane skutečnost, kdy obec opraví OZV v průběhu procesního řízení Ústavního soudu, musí být toto jednání neprodleně oznámeno Ministerstvu Vnitra, které následně zruší své rozhodnutí.²⁷

²⁶ §123 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁷ §123 zákona č.128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

5. Soustava místních poplatků

Za místní poplatky lze považovat pouze ty, které jsou taxativně vymezeny zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a které obce na základě své obecně závazné vyhlášky mohou vybírat.

K roku 2016 je stanoveno celkově osm místních poplatků, kterými jsou:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

V následujícím textu budou přiblíženy jednotlivé poplatky podrobnou charakteristikou:

5.1. Poplatek ze psů

Poplatek ze psů je blíže upraven v §2 odst. 1 až 4 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Poplatek ze psů představuje jeden z nejčastěji zavedených druhů místního poplatku. Jedná se o jednoznačně nejpřínosnější poplatek obce vůbec, jehož význam je dvojnásobný a to regulační (snaha omezit počet psů v obci či nějaké její části) a rozpočtový (náklady spojené na udržení čistoty v obci). „Smyslem poplatku ze psů primárně není a ani nemá být posílení obecního rozpočtu, protože pak by se již pojmově nejednalo o poplatek, nýbrž spíše o majetkovou daň. Poplatek ze psů tak nemá jiný význam než snižovat či dokonce v některých případech vyrovnávat negativní důsledky, spojené s chovem psů...“²⁸

²⁸ Rozsudek Nejvyššího správního soudu, sp. zn. 2 Afs 107/2007-168, ze dne 23. 1. 2008.

Za subjekt poplatku je považován držitel psa, kterým může být, jak právnická tak fyzická osoba, která má trvalý pobyt či sídlo na území České republiky.²⁹ Právě trvalý pobyt specifikuje, které obci bude držitel psa poplatek odvádět. Samotný zákon však taxativně určuje i osoby, které jsou od této poplatkové povinnosti osvobozeny:

- nevidomá, bezmocná osoba a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je současně držitelem platného průkazu ZTP/P,
- osoby provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob,
- osoby provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis.³⁰

Za objekt tohoto poplatku je považován každý pes starší tří měsíců. Kdy je nezbytné zmínit, že podle Nového občanského zákoníku účinného od 1. ledna 2014 je podle §494 pes považován za zvíře čili živého tvora zvláštní hodnoty a významu, nikoliv za věc, jak bylo stanoveno v předchozí právní úpravě.³¹

Sazba poplatku může být v každé obci odlišná a to díky obecně závazným vyhláškám, které si obec pro jednotlivé lokality vytváří sama. Ovšem podle zákona je vytvořena maximální výše, která činí 1.500 Kč za jednoho psa. Pro psa druhého či každého dalšího obec může zvýšit horní hranici sazby až o jednu polovinu ceny, tedy maximálně na 2.250 Kč. Poplatkové období zde tvoří kalendářní rok, čili 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Zákonem jsou stanoveny také jisté úlevy, na které mají nárok poživatelé starobního, invalidního, vdovského či vdoveckého důchodu, vytvářející jediný zdroj jejich příjmu nebo osoba, pobírající sirotčí důchod. Pro tyto případy je maximální sazba poplatku pro poplatkové období stanovena na 200 Kč.³²

5.2. Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt představuje jakousi úplatu, kterou platí každá fyzická osoba, která přechodně pobývá v určených místech za účelem lázeňské, turistické, léčebné či jiné rekreace. Tento poplatek tvoří jistý

²⁹ §2 odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

³⁰ §2 odst. 2 zákona č.565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

³¹ §494 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

³² §2 odst. 3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

přínos do obecního rozpočtu, na základě něhož, obec může lépe udržovat, zvelebovat a rozvíjet daná turisticky oblíbená místa.

U poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt je nutné rozeznávat poplatníka a plátce. Poplatníkem je zde každá fyzická osoba, která za úplatu přechodně přebývá na daném turisticky oblíbeném místě za účelem léčebné nebo jiné rekreace, jak je již výše zmíněno. Vyjmuty z této poplatkové sankce jsou osoby uvedené v §3 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů:

- a) osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, které jsou držiteli průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu a jejich průvodci,
- b) osoby mladší 18let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky na děti (výchovné) anebo vojáci v základní službě a osoby, které vykonávají civilní službu.³³

Plátcem neboli ubytovatelem, je podle zákona definována fyzická či právnická osoba, která poskytuje dané přechodné ubytování a vybírá stanovený poplatek a následně odevzdává v plné výši obci. Dále je tato osoba povinna vést písemné zhotovení evidenční knihy, do které jsou zaznamenány údaje o každé fyzické osobě, které bylo poskytnuto ubytování. Za údaje je považováno: jméno a příjmení, adresa trvalého pobytu na území ČR nebo v zahraničí, číslo občanského či cestovního dokladu, dobu a účel ubytování. Zápisy v evidenční knize jsou zaznamenávány chronologicky a celá tato kniha musí být uchována na dobu šesti let od posledního záznamu.³⁴

Sazba poplatku je stanovena denní částkou, jež činí až 15 Kč za osobu. Placena je za každý den pobytu, vyjma dne příchodu. Obce si však na základě obecně závazné vyhlášky mohou upravit výši poplatku, splatnost poplatku, či nastavit poplatek týdenní, měsíční, nebo roční paušální částkou.³⁵

³³ §3 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

³⁴ §3 odst. 4 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

³⁵ PELC, V. Místní poplatky: oprávnění obcí: povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 40-42, 46.

5.3. Poplatek za užívání veřejného prostranství

I poplatek za užívání veřejného prostranství patří mezi poplatky, které mají fiskální a regulační funkci a přínos pak z části rozpočtový. Cílem tohoto poplatku je zabezpečit zájem občanů, kteří mají prospěch ze zajišťování daného zájmu.

Za veřejné prostranství je podle §34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, definováno: „všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“ Tento výčet je však pouze příkladný a proto je nezbytné, aby následně obec prostřednictvím OZV přesně vymezila konkrétní místa v obci.

Předmětem poplatku jsou zvláštní způsoby užívání veřejného prostranství, které jsou taxativně vymezeny v § 4 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Jedná se o:

- provádění výkopových prací,
- umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb,
- umístění stavebních nebo reklamních zařízení,
- zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí,
- umístění skládek,
- vyhrazení trvalého parkovacího místa,
- užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl.

Za subjekt poplatku je považována každá fyzická a právnická osoba, která díky svému užívání daného prostranství omezuje ostatní osoby v obecném užívání tohoto veřejného prostranství.

Nejen některé osoby, ale i některé skutečnosti nepodléhají placení poplatku. Jedná se o vyjmutí z poplatkové povinnosti, které můžeme rozdělit na věcné a osobní.

- osobní vyjmutí

Týká se osob zdravotně postižených, které mají vyhrazené parkovací místo na veřejném prostranství.

- věcné vyjmutí:

Jedná se o pořadatele akcí, kdy celý jejich čistý výtěžek (celkový zisk z akce, je již očištěn o náklady nezbytné pro realizaci této akce) je určen k charitativním či veřejně prospěšným účelům.³⁶

Poplatkový základ zde představuje samotná poplatkově právní skutečnost, čímž se rozumí zvláštní užívání veřejného prostranství, které je taxativně uvedeno v zákoně a taktéž vymezeno v obecně závazné vyhlášce samotné obce.

Sazba poplatku je stanovena zákonem ve výši 10 Kč za každý i započatý m² a každý i započatý den užívání veřejného prostranství. Zákonem je taktéž stanoven případ, kdy maximální hranice základní sazby může být zvýšena až na desetinásobek, čili až do výše 100Kč/m²/den. Jedná se o případy užívání veřejného prostranství k umístění prodejních či reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí.³⁷ Tato úprava nelze učinit v jiných než zákonem stanovených případech.

Ačkoliv si obec na základě zmocnění zákona může poplatek stanovit týdenní, měsíční či roční paušální částkou, musí být tato skutečnost spolu se splatností poplatku uvedena v obecně závazné vyhlášce.³⁸

5.4. Poplatek ze vstupného

Hlavní účel poplatku ze vstupného není pouze navýšení rozpočtu obce, ale také úloha regulační. Díky zavedení tohoto poplatku obec získala možnost ovlivňovat konání daných akcí na svém území.

Předmětem poplatku je vstupné, za což je považována peněžitá částka, kterou jedinec zaplatí za svou účast na akci. Poplatek ze vstupného je vybírán ze vstupného sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně obsažena dle §6 odst. 1

³⁶ PELC, V. Místní poplatky: oprávnění obcí: povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 65.

³⁷ §4 odst. 4 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

³⁸ PELC, V. Místní poplatky: oprávnění obcí: povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 64-66.

zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, za kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce.³⁹ I z tohoto poplatku jsou zákonem vyjmuty akce, jejichž čistý výtěžek je určen k charitativním či veřejně prospěšným účelům.

Subjektem poplatku je pořadatel akce, čili fyzická či právnická osoba pořádající danou akci.

Výše poplatku je jako jediná stanovena procenty, kdy tento způsob musí být následně dodržen i v obecně závazné vyhlášce obce, pro určení konkrétní sazby poplatku. Sazba poplatku je určena až 20% z úhrnné částky bez DPH. Na základě dohody s poplatníkem může obec sazbu udělit formou paušální částky.

5.5. Poplatek z ubytovací kapacity

Tento poplatek je zaveden v obcích a městech v zařízení, která jsou za úplatu určena k přechodnému ubytování. Poplatek z ubytovací kapacity představuje formu tradičního příjmu obce. Díky těmto příjmům může obec snadněji udržovat či vyrovnávat náklady obce, jakými jsou např. zajištění služeb, zřizování zařízení či udržování infrastruktury obce pro návštěvníky.

Poplatek z ubytovací kapacity se nevztahuje na některé ubytovací zařízení, které jsou z dané povinnosti dle §7 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, vyjmuty:

- ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků (př. koleje, internáty, školy v přírodě, atd.),
- ubytovací kapacity ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních, pouze pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení,
- ubytovací kapacity v zařízeních, které slouží sociálním a charitativním účelům.

Subjektem uvedeného poplatku je fyzická či právnická osoba, která přechodné ubytování poskytla, tedy ubytovatel. Který má stejné povinnosti jako poplatník u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt a to, povinnost oznamovací, povinnost zaplatit poplatek a povinnost vést evidenční knihu, s výjimkou záznamu o účelu pobytu. Pokud vlastník ubytovacího zařízení není

³⁹ JIRÁSKOVÁ Z. a ŠNEBERKOVÁ A. Místní poplatky v praxi. 3. dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2004. s. 34

totožný s ubytovatelem, veškeré povinnosti přechází na případného nájemce či osobu, která přechodné ubytování za úplaty poskytl.

Sazba poplatku může být obcí na základě OZV stanovena různou výší dle rozdílného zařízení či lokality obce, avšak pouze do maximální výše 6 Kč za každé využití lůžko na den. Přípustná je i dohoda obce s poplatníkem, na jejímž základě bude stanoven poplatek roční paušální částkou.⁴⁰

5.6. Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Hlavním účelem tohoto poplatku není pro obec rozpočtový význam, ale spíše význam regulační. Jelikož díky zavedení daného poplatku obec může limitovat pohyb motorových vozidel v konkrétních částech a vytvářet v nich lepší životní podmínky. Jelikož zákon neuvádí přesnou definici těchto míst, nejdříve musí obec prostřednictvím OZV vymežit místa, kterých se vybírání poplatku bude týkat a poté řádně a přesně tato místa označit dopravní značkou.

Subjektem poplatku jsou jak fyzické, tak právnické osoby, kterým bylo na základě zaplacení poplatku, vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do míst, která jsou označena příslušnou dopravní značkou. Paragraf 10 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, blíže definuje osoby, které jsou z této poplatkové povinnosti vyjmuty.

Jedná se o:

- fyzické osoby s trvalým pobytem ve vybrané části,
- vlastníci nemovitosti ve vybrané části,
- osoby jimi blízké⁴¹, manželé těchto osob a jejich děti,
- osoby, které v dané části užívají nemovitost k hospodářské činnosti,
- osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a jejich průvodci.⁴²

Objektem poplatku je samostatné povolení k vjezdu do vybraných míst a částí města s motorovým vozidlem, do nichž je jinak příslušnou dopravní značkou vjezd zakázán.

⁴⁰ §7 odst. 4 zákona č.565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁴¹ §22 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁴² §10 odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Horní sazba poplatku je zákonem stanovena až na 20 Kč za den. Avšak na základě dohody s poplatníkem, obec může poplatek stanovit paušální částkou. Výši poplatku i jeho splatnost obec stanoví v obecně závazné vyhlášce.

5.7. Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Předpokladem existence daného poplatku v obci je na základě OZV, stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů⁴³, podle § 17 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších předpisů, ve znění pozdějších předpisů. Pokud by tento systém nebyl danou obcí přijat, nebylo by možné uplatňovat ani poplatkový systém podle §10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

„Nejvyšší správní soud se rovněž ztotožňuje se závěry krajského soudu, který upozornil na nezbytnost rozlišování povinností a práv stanovených podle zákona o odpadech a povinností a práv stanovených na základě zákona o místních poplatcích. Místní poplatek má totiž skutečně jiný charakter než poplatek stanovený podle zákona o odpadech (§ 17 odst. 5 či § 17a odst. 1 téhož zákona). Rozdíl spočívá především v tom, že poplatek podle zákona o odpadech je vázán na vyprodukovaný odpad, který je prostřednictvím systému obcí zlikvidován, kdežto poplatek podle zákona o místních poplatcích je paušální poplatek za provoz celého systému, který je vázán na skutečnost existence trvalého pobytu jedince v dané obci, případně na vlastnictví nemovitosti určené nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba. Při variantě poplatku podle zákona o místních poplatcích tedy nejde o poplatek za odvoz určitého množství vyprodukovaného odpadu. Tento poplatek se proto ani na množství vyprodukovaného odpadu neváže. Námitky žalobce, že odpad likviduje sám a v souladu se zákonem o odpadech, přičemž nikoho nepoškozuje a neomezuje, ani nepoškozuje životní prostředí, jsou tudíž vzhledem k výše uvedenému zcela liché (k tomu opět srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. ledna 2008, č. j. 5 Afs 175/2006-116). V této

⁴³ Dle §3 odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je odpad „každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit.“

souvislosti Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že je zcela na uvážení obcí, kterou z variant si pro úhradu za provoz předmětného systému zvolí.“⁴⁴

Dle §10b zákona o místních poplatcích, jsou rozlišeny dvě skupiny poplatníků.

1. Fyzická osoba:

- s trvalým pobytem v dané obci,
- s povolením trvalého pobytu či přechodného pobytu na dobu delší než 90dnů,
- s přechodným pobytem na území České republiky na dobu delší než tří měsíců,
- které byla udělena mezinárodní ochrana.

2. Fyzická osoba:

- Jakožto vlastník nemovitosti, na území dané obce, která slouží k individuální rekreaci, ve které nemá hlášen trvalý pobyt žádná fyzická osoba.⁴⁵

Na základě §10b odst. 3 zákona č. 266/2015 Sb., ze dne 15. září 2015, kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, byly z daného poplatkové povinnosti osvobozeny určité fyzické osoby. Jedná se například o osoby umístěné do dětských domovů pro děti do tří let, osoby umístěné do zařízení pro děti, které vyžadují okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, nezaopatřené dítě umístěné v domově pro osoby se zdravotním postižením nebo osoby umístěné v domech pro seniory, aj.

Za objekt poplatku je považována samotná „skutečnost, že obec provozuje systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.“⁴⁶

Sazba poplatku je tvořena dvěma částmi, a to částkou, která je zákonem stanovena až do výše 250 Kč za osobu a kalendářní rok a částkou stanovenou na základě výpočtu skutečných nákladů za uplynulý rok ve výši až 750 Kč, taktéž na osobu a kalendářní rok.

⁴⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 01. 2010, č. j. 9 Afs 81/2009-48

⁴⁵ §10b odst. 1 zákona č.565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁶ PELC, V. Místní poplatky: oprávnění obcí: povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 99.

5.8. Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku s možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace byl zaveden na základě novely zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 1. ledna 2002. Díky svému účelu bývá poplatek často nazýván jako infrastrukturní, neboť jeho částka přispívá nejen na zvyšování hodnoty samotného pozemku, ale z části se jedná o nezbytné náklady, které byly k vybudování dané infrastruktury nezbytné.

Poplatníkem se zde stává vlastník stavebního pozemku, který je veden v katastru nemovitostí. Vlastníkem může být právnická či fyzická osoba, která je povinna odvádět poplatek obci, na jejímž území je zhodnocený pozemek zapsán. Pokud se jedná o vlastnické právo více subjektů, povinnost platit nerozdílně a společně přechází na všechny z nich.

Výše sazby tohoto poplatku je stanovena v OZV a odvíjí se od rozdílu ceny zhodnoceného a nezhodnoceného pozemku v obci na 1 m². Ceny stavebních pozemků v obci jsou stanoveny podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

6. Správa místní poplatků

Samotný pojem poplatek lze v právním řádu nalézt ve více významech. Na základě jeho obecné definice je poplatek zmíněn již v čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod: „*Daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona.*“⁴⁷

Správa místní poplatků je upravena dvěma základními právními předpisy. První z nich představuje zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, který v §2 odst. 3 písm. a) uvádí, že se jedná o správu daní, kterou se rozumí: „*peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek.*“ Větší část správy místních poplatků však zakotvuje zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

„Pokud však jde o stanovení místních poplatků, jejich sazbu, režim jejich vybírání, osvobození od nich apod., je obec povinna respektovat platné znění zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Obce jsou tímto zákonem zmocněny k vydávání obecně závazných vyhlášek upravujících místní poplatky, avšak pouze v případech taxativně vypočtených v § 1 tohoto zákona. Úprava jiných poplatků obecně závaznou vyhláškou obce je v rozporu s uvedeným zákonem.“⁴⁸

6.1. Základní zásady poplatkové řízení

Místní poplatky představují určitý příjem veřejných rozpočtů a jsou tedy předmětem správy daní, tak i tyto zásady se řídí zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o obecná pravidla, od kterých se průběh poplatkového řízení odvíjí.

a) Zásada legality (zákonnosti)

Zásada legality, zavazuje správce místních poplatků, aby se ve své činnosti řídil právními předpisy a činil pouze to, co mu zákon dovoluje. Vázán není pouze zákony, ale i podzákonnými předpisy či mezinárodními smlouvami, které taktéž představují součást právního řádu.

⁴⁷ BOHÁČ, R. Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-045-5. s. 111.

⁴⁸ Nález Ústavního soudu, ze dne 26. 04. 1994, Pl. ÚS 39/93

b) Zásada zákazu zneužití pravomoci a zákazu zneužití správního uvážení

Díky této zásadě je správce daně povinen uplatnit svou pravomoc pouze k účelům, které byly stanoveny na základě zákona a ve svěřeném rozsahu.

c) Zásada proporcionality (přiměřenosti) a zásada šetření práv zúčastněných osob

Ukládá správci místních poplatků povinnost chránit práva a zájmy poplatkových subjektů či třetích osob a to vždy v souladu s právními předpisy. Při plnění jejich povinností, lze použít jen prostředky, které umožňují dosáhnout určitého cíle a co nejméně zatěžují zúčastněné osoby.

d) Zásada procesní rovnosti

Princip této zásady vychází z čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, kde se hovoří o rovném postavení všech účastníků v řízení. V řízení se shodným předmětem je taktéž vyžadováno stejného rozsahu práv a povinností osob zúčastněných na správě místních poplatků. Správce musí být vždy nestranný a dát všem stejné možnosti.

e) Zásada spolupráce (součinnosti)

Zásada spolupráce neboli součinnosti představuje, práva a povinnosti všech zúčastněných osob. Ačkoliv se jedná o oboustrannou a vzájemnou spolupráce, je nezbytné, aby si každý hlídal i svá práva a při jejich prosazování byl dostatečně aktivní.

f) Zásada poučovací

Ukládá povinnost správci, aby v zákonem stanoveným či nezbytně potřebným případě, poskytl přiměřené poučení o právech a povinnostech všem zúčastněným osobám.

g) Zásada vstřícnosti a slušnosti

Správce místních poplatků je zavázán k povinnosti vycházet vstřícně osobám, které jsou zúčastněny a správě místních poplatků. Úřední osoby by se při správě místních poplatků měly vyvarovat nezdvořilému chování a to jak v ústní, tak písemné podobě.

h) Zásada rychlosti

Správce je povinen jednat a postupovat průběžně bez zbytečných průtahů a to ve stanovené lhůtě. Při nedodržení lhůty je možno se obrátit na jeho nadřízené osoby či do konce soud.

i) Zásada hospodárnosti a procesní ekonomie

Zásada hospodárnosti a procesní ekonomie umožňuje správci, konání některých úkonů společně tak, aby žádné z účastněných osob nevznikly zbytečné náklady a byla dodržena zásada zákonnosti.

j) Zásada volného hodnocení

Je založena na principu, kdy správce místních poplatků hodnotí důkazy při dokazování podle svého vlastního uvážení. Úkolem správce je jednotlivě posoudit každý důkaz ve vzájemné souvislosti.

k) Zásada legitimního očekávání

Vyžaduje se, aby při posuzování skutkově podobných či stejných případů a nevznikl neodůvodněné rozhodnutí s rozdíly.

l) Zásada materiální pravdy

Zásada materiální pravdy hovoří o nezbytnosti, aby se vždy vycházelo ze skutečného obsahu právního úkonu.

m) Zásada neveřejnosti a zásada mlčenlivosti

Daňové (poplatkové) řízení je neveřejné. Účastníky jsou pouze tři osoby: správce poplatku, poplatkový subjekt a popřípadě třetí osoba, jeli přítomna. Vyžaduje se vysoká ochrana poskytnutých informací, před jejich zneužitím či využitím jiných osob a k jiným účelům.

n) Zásada oficiality

Zásada oficiality dává správci místních poplatků povinnosti dohlížet na zahájení daňového (poplatkového) řízení, popřípadě zahájit řízení, pokud příslušné úkony neučinil daňový subjekt.

o) Zásada shromažďování údajů

Tato zásada opravňuje správce místních poplatků k shromažďování osobních a jiných údajů, které jsou potřebné pro správu místních poplatků. Množství shromážděných údajů je v rozsahu nezbytném pro dosažení cíle správy místních poplatků.

6.2. Ohlašovací (oznamovací) povinnost

Ohlašovací neboli oznamovací povinnost, která se váže ke vzniku, vyměřování a zániku poplatkové povinnosti je zakotvena v §14a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o povinnost poplatníka/plátce nahlásit potřebné údaje k následnému vyměření poplatku. Pro plnění této povinnosti je poplatník/plátce vázán lhůtou, která je uvedena v obecně závazné vyhlášce na základě §14 zákona o místních poplatcích.

Poplatník/plátce je v ohlášení povinen uvést veškeré potřebné údaje, které zejména představují:

- jméno a příjmení, název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor (byl-li přidělen), místo pobytu či sídlo/místo podnikání, další doručovací adresu,
- právnická osoba uvede veškeré osoby, které jsou jejím jménem oprávněny v poplatkových věcech jednat,
- v případě souvislosti předmětu poplatku s podnikatelskou činností poplatníka či plátce, je nezbytné nahlásit veškerá čísla svých účtů u poskytovatelů platebních služeb a to i v zahraničí,
- údaje nutné pro stanovení výše poplatkové povinnosti,
- adresu zmocněnce v tuzemsku, pro doručování veškerých písemností, pokud poplatník či plátce nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu EU, jiného smluveného či Švýcarské konfederace.

Jakoukoliv změnu identifikačních údajů je nezbytné hlásit do 15 dnů, od jejího vzniku.

Ohlašovací povinnost poplatníka/plátce je na základě zákona povinná, tudíž její neplnění se trestá. Za trest je zde stanovena finanční sankce až do výše

500.000 Kč podle §247a odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

6.3. Úhrada místních poplatků

Každý poplatník/plátce je na základě obecně závazné vyhlášky obce informován o sazbě poplatku. Jeho povinností je, si výši poplatku zjistit a dobrovolně tuto částku odvést správci poplatku. Samotná poplatková povinnost neboli úhrada místních poplatků, však vzniká až na základě vzniku poplatkově-právní skutečnosti.

Úhrada místních poplatků zná tři způsoby platby:

- v hotovosti (prostřednictvím poštovní poukázky či platebních služeb, u pověřené úřední osoby, šekem, daňovému exekutorovi),
- bezhotovostním převodem,
- přeplatkem na jiném poplatku.

Celkový způsob placení místních poplatků je podrobně upraven v §163 až 166 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Například podle §164 je poplatník či plátce povinen zmínit poplatek, ke kterému se váže úhrada. Pro případy bezhotovostních plateb je k tomu určen variabilní symbol. Pokud by se totiž poplatník/plátce tímto neřídil, byla by platba bez bližší specifikace přijata na účet nejasných plateb. A následně by byl subjekt poplatku vyzván, aby oznámil, ke kterému poplatku se platba váže.⁴⁹

6.4. Vyměrování místních poplatků

Vyměrování místních poplatků je zakotveno v §11 zákona o místních poplatcích. Jak již bylo uvedeno výše, na základě obecně závazné vyhlášky obce, je každý poplatník či plátce povinen, podle uveřejněné sazby a termínu splatnosti, si výši poplatku vypočítat a uhradit ho ve stanoveném termínu splatnosti. Pokud však poplatník/plátce tuto povinnost nesplní a poplatek nezaplatí či neodvede ve správné výši nebo ve stanovené lhůtě, nezaplatí nebo neodvede a nesplní ohlašovací povinnost, je mu obecním úřadem vydán platební výměr k přímé úhradě. Na základě platebního výměru bude obcí vyměřen poplatek k přímé úhradě.

⁴⁹ §164 zákona č.280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

Platební výměr představující rozhodnutí obce, musí dle §102 odst. 1 daňového řádu, obsahovat určité náležitosti:

- označení správce, který rozhodnutí vydal,
- číslo jednací nebo číslo platebního výměru,
- označení příjemce rozhodnutí,
- výrok s uvedeným právním předpisem, podle něhož bylo rozhodováno,
- pokud jde o platební povinnost, tak číslo účtu a částku příslušného poskytovatele platebních služeb, na který by měla být částka uhrazena,
- lhůta k plnění (jeli povinná),
- poučení,
- podpis úřední osoby, s uvedením jména, pracovním zařazením a otiskem úředního razítka (popřípadě kvalifikovaný elektronický podpis úřední osoby),
- datum, kdy bylo rozhodnutí podepsáno.⁵⁰

Zákon o místních poplatcích připouští pouze sankce obsažené v §11. Jedná se o sankční opatření, které představuje zvýšení výše poplatku až na trojnásobek, a to v případě nezaplacení nebo neodvedení poplatku či jeho části.⁵¹

6.5. Opravné prostředky

Opravné prostředky slouží příjemci k obraně, proti rozhodnutí vydané správcem místních poplatků. Opravné prostředky rozdělujeme na řádné a mimořádné.

6.5.1. Opravné prostředky řádné

Řádným opravným prostředkem v oblasti místních poplatků je odvolání. Bližší úpravu odvolacího řízení nalezneme v §109 až 116 daňového řádu.

Odvolat se lze pouze proti rozhodnutí, které nenabylo právní moci a pokud zákon nestanoví jinak. Odvolání se předkládá správci, který dané rozhodnutí vydal a to ve lhůtě, do 30 dnů od doručení rozhodnutí či ještě před samotným doručením, proti kterému odvolání směřuje.

Podle §112 odst. 1 daňového řádu, musí odvolání splňovat určité taxativně vymezené náležitosti, které představují:

⁵⁰ §102 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

⁵¹ §11 odst. 3 zákona č.565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

- označení správce daně, který napadené rozhodnutí vydal,
- označení odvolatele,
- jednací číslo, popř. číslo platebního výměru či jinou jednoznačnou identifikaci daného rozhodnutí, proti němuž odvolání směřuje,
- důvody, v kterých jsou spatřovány nesprávnosti či nezákonnosti napadeného rozhodnutí,
- označení důkazních prostředků k tvrzení o skutkovém stavu, která jsou uvedena v odvolání,
- návrh na změnu či zrušení rozhodnutí.⁵²

Pokud odvolání obsahuje vady zabraňující dalšímu postupu v jednání, je odvolatel prostřednictvím správce vyzván k nápravě v přiměřené lhůtě, která však ze zákona nesmí být kratší než 15 dnů. Pokud dojde k odstranění vad, platí, že odvolání bylo podáno včas a řádně. Pokud však k nápravě nedojde, správce řízení zastaví.

Jestliže správce místního poplatku v prvním stupni řízení o odvolání nerozhodne sám, postupuje bez zbytečného odkladu k odvolacímu orgánu. Odvolací orgán může napadené rozhodnutí změnit, zrušit nebo potvrdit.⁵³

6.5.2. Opravné prostředky mimořádné

Obnova řízení podle §108 odst. 1 písm. b) daňového řádu, představuje jediný mimořádný opravný prostředek, který může být subjektem poplatku užit, proti rozhodnutí správce. Návrh na povolení obnovy je možné uskutečnit podle zákonem daných podmínek⁵⁴, v případě návrhu samotného příjemce rozhodnutí, anebo z moci úřední.

Návrh na povolení obnovy řízení musí přesně uvádět důvodné okolnosti a musí být podán ve lhůtě šesti měsíců ode dne, kdy se o něm sám navrhovatel rozhodnutí dozvěděl. Návrh na zahájení obnovy řízení je podán správci daně, který o věci rozhodoval již v první instanci.⁵⁵

⁵² §112 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

⁵³ §113-116 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁴ §117 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁵ §118 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

6.6. Vymáhání nedoplatku místního poplatku

Podle §175 daňového řádu má správce možnost využít jeden ze způsobů, kterým se může domoci zaplacení místního poplatku, jež nebyl uhrazen včas a řádně. Při výběru způsobu dbá správce na to, aby náklady spojené s vymáháním nebyly v nepoměru k výši nedoplatku.

Nejčastěji užívanou metodu vymáhání představuje exekuční řízení⁵⁶, proti kterému nelze uplatnit žádné opravné prostředky. Toto řízení bývá většinou prováděno samotným správcem poplatku, což není tak finančně náročné jako povolání soukromých exekutorů. Exekuční řízení se zahajuje na základě vydání exekučního příkazu, který je doručován dlužníkovi a jiným příjemcům tohoto rozhodnutí. Způsoby daňové exekuce jsou stanoveny v §178 odst. 5 daňového řádu. Nejtypičtější způsoby pro exekuce místních poplatků představují, srážka ze mzdy či příkázání pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb.

⁵⁶ §178 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád ve znění pozdějších předpisů.

7. Srovnání úpravy místních poplatků ve statutárních městech Ústeckého kraje

7.1. Ústecký kraj

Na základě přijetí ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších samosprávných celků a změně ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy ČR, bylo vytvořeno 14 vyšších samosprávných celků s názvem kraj. Tento zákon nabyl účinnosti již 1. ledna 2000, kdy na základě zákona č. 129/2000 Sb. o krajích, ve znění pozdějších předpisů, získaly samosprávné celky kompetence. Ovšem k zahájení samotné činnosti krajů došlo až 1. ledna 2001, což je považováno za první etapu reformy veřejné správy.

Novelizací tedy prošla i Ústava ČR, která dle čl. 99 rozděluje Českou republiku na obce, jakožto základní územní samosprávné celky a kraje, které představující vyšší územně samosprávné celky. Ačkoliv úpravě územní samosprávy náleží celá Hlava VII. (čl. 99 – čl. 105) Ústavy ČR, je nutno zmínit, že pouze čl. 99 zmiňuje pojem kraj jako takový.

Vyšší územně samosprávný celek představuje společenství občanů, které má dle čl. 8 Ústavy ČR právo na samosprávu. Hovoříme též o veřejnoprávní korporaci, která má svůj vlastní majetek a hospodaří dle vlastního rozpočtu, který není součástí státního rozpočtu. Dále je kraj samostatně spravován zastupitelstvem a jeho zřízení či zrušení je možno pouze na základě ústavního zákona.⁵⁷

Ústecký kraj ležící na severozápadě České republiky čítá rozlohu 5 335km². Sousedí s krajem Plzeňským, Karlovarským, Středočeským, Libereckým a nejdelší hraniční úsek sdílí se spolkovou zemí Sasko. Sídlo Ústeckého kraje představuje statutární město Ústí nad Labem a hejtmanem je zde od roku 2012 Oldřich Bubeníček.

Z pohledu správního členění je Ústecký kraj tvořen sedmi okresy. Čítá 354 obcí základního typu, 30 správních obvodů obcí s pověřeným úřadem⁵⁸ a 16 správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

⁵⁷ čl. 99- čl. 105 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdější předpisů.

⁵⁸ §12 vyhlášky č. 388/2002 Sb., vyhláška Ministerstva Vnitřní o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Ústecký kraj je dlouhodobě známý pro svou bohatou tradici v oblasti zemědělské a průmyslové výroby, svým přírodním bohatstvím, aktivitou v oblasti obchodu a bohatou sítí dopravních cest. V dnešní době se však velká část z toho neobejde bez větší modernizace, kterou představuje i budování nových dopravních spojení či vytváření lukrativních podmínek pro budoucí investory. Díky svým podnikatelským záměrům nejen obohacují výrobu na severu Čech, ale především zde výrazně snižují nezaměstnanost. Ústecký kraj se totiž k datu 31. ledna 2017 s podílem 7,9% nezaměstnaných, zařadil na první příčku mezi kraji s nejvyšší nezaměstnaností v České republice.⁵⁹

7.2. Statutární města v Ústeckém kraji

Statutární město v České republice je město, které má možnost upravit si svou vnitřní správu na základě obecně závazné vyhlášky, která se nazývá statut města. Všechna města, která se můžou stát tzv. statutárním městem jsou taxativně vymezena v §4 zákona o obcích.⁶⁰ Jelikož většina statutárních měst dosud nevyužila oprávnění vydat statut města, je nutno rozlišovat dvě kategorie statutárních měst. Jedná se o územně členěná statutární města, která obecně závaznou vyhlášku vydala a člení se na městské části či městské obvody a ostatní statutární města, která možnost vydat statut zatím nevyužila. Statutární města jsou samostatně spravována zastupitelstvem a další orgány představují rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města.

V Ústeckém kraji se nachází celkem pět statutárních měst, což při celkovém počtu 24 statutárních měst v celé České republice, tvoří velkou zajímavost. Jedná se o statutární města Ústí nad Labem, Most, Děčín, Teplice a Chomutov, seřazené sestupně dle počtu obyvatel.

a) Ústí nad Labem

Ústí nad Labem představuje centrum Ústeckého kraje, které leží na soutoku řek Bíliny a Labe a v jehož čele je od června roku 2015 primátorka Ing. Věra Nechybová. Jedná se o územně členěné statutární město, které se člení na čtyři městské obvody a k datu 1. ledna 2017 čítá celkově 94.810 obyvatel, čímž se řadí na první místo mezi statutárními městy v Ústeckém kraji.

⁵⁹ Český statistický úřad, podíl nezaměstnaných osob v krajích k 31. 1. 2017 [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z WWW: < <https://www.czso.cz/csu/xc/mapa-podil-kraje> >

⁶⁰ §4 odst. 1 zákona č. 128/2000Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Statutární město Ústí nad Labem má zavedeny celkově čtyři místní poplatky.⁶¹

MÍSTNÍ POPLATKY	Statutární město Ústí nad Labem
ze psů	ANO
za lázeňský nebo rekreační pobyt	NE
za užívání veřejného prostranství	ANO
ze vstupného	NE
z ubytovací kapacity	ANO
za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst	NE
za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	ANO
za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace	NE

Nutno zmínit, že magistrát města je oprávněn vybírat pouze místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, neboť výběr ostatních místních poplatků spadá do kompetencí úřadů městských obvodů.

b) Most

Město Most leží na řece Bílina a s počtem 65.850 obyvatel k 31. prosinci 2016 se řadí na druhou příčku mezi statutárními městy v Ústeckém kraji. Statutární město Most spadá mezi tzv. ostatní statutární města, která možnost vydat statut, jako obecně závaznou vyhlášku města dosud nevyužila. Což znamená, že město není rozděleno na městské části či obvody. V čele města je od prosince roku 2014 činný primátor Mgr. Jan Paparega.

Statutární město Most má zavedeny celkově tři místní poplatky.⁶²

⁶¹ Statutární město Ústí nad Labem, vyhlášky města [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.usti-nad-labem.cz/cz/uredni-portal/sprava-mesta/vyhlasky-mesta/>>

⁶² Statutární město Most, obecně závazné vyhlášky a nařízení města [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.mesto-most.cz/obecne-zavazne-vyhlasky-a-narizeni-mesta-mostu/ds-1146/p1=1179>>

MÍSTNÍ POPLATKY	Statutární město Most
ze psů	ANO
za lázeňský nebo rekreační pobyt	NE
za užívání veřejného prostranství	ANO
ze vstupného	NE
z ubytovací kapacity	ANO
za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst	NE
za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	NE
za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace	NE

c) Děčín

Město Děčín se nachází na soutoku řek Labe a Ploučnice a představuje nejen významný říční přístav, ale také důležitou železniční křižovatku. Statutární město Děčín taktéž nevydalo statut města, tudíž ani zde neexistuje dělení na městské části či obvody. V čele města je od listopadu 2014 primátorka Mgr. Marie Blažková a k datu 1. ledna 2017 je zde evidováno 49.292 obyvatel, což řadí město Děčín na třetí příčku mezi statutárními městy Ústeckého kraje.

Statutární město Děčín má zřízeno celkem pět místních poplatků.⁶³

MÍSTNÍ POPLATKY	Statutární město Děčín
ze psů	ANO
za lázeňský nebo rekreační pobyt	ANO
za užívání veřejného prostranství	ANO
ze vstupného	NE
z ubytovací kapacity	ANO
za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst	NE
za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	ANO
za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace	NE

⁶³ Statutární město Děčín, Předpisy [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z WWW: <http://www.mmdecin.cz/magistrat-2/dokumenty/cat_view/6-predpisy>

d) Teplice

Teplice známé jako lázeňské město Ústeckého kraje, které leží mezi Krušnými horami a Český Středohořím, registruje k 1. ledna 2017 celkem 48.583 obyvatel. Statutární město Teplice se též řadí mezi ostatní statutární města, která nejsou členěna na městské části či obvody. Primátorem statutárního města Teplice je od roku 2001 Jaroslav Kubera.

Statutární město Teplice má stanoveny čtyři místní poplatky z celkových osmi možných.⁶⁴

MÍSTNÍ POPLATKY	Statutární město Teplice
ze psů	ANO
za lázeňský nebo rekreační pobyt	ANO
za užívání veřejného prostranství	ANO
ze vstupného	NE
z ubytovací kapacity	ANO
za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst	NE
za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	NE
za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace	NE

e) Chomutov

Posledním statutárním městem v Ústeckém kraji je Chomutov, který leží při úpatí Krušných hor. V Chomutově je k datu 1. ledna 2017 evidováno 47.206 obyvatel, což řadí Chomutov na poslední příčku mezi statutárními městy Ústeckého kraje. Chomutov též patří mezi ostatní statutární města, která nejsou členěna na městské části či obvody. V čele města je od prosince 2016 primátor JUDr. Marek Hrabáč.

Statutární město Chomutov má zavedeno pět místních poplatků.⁶⁵

⁶⁴ Statutární město Teplice, Vyhlášky a pravidla [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.teplice.cz/vyhlasky/ds-801/archiv=0&p1=1027>>

⁶⁵ Statutární město Chomutov, vyhlášky a nařízení [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z WWW: <<https://www.chomutov-mesto.cz/cz/vyhlasky-mesta>>

MÍSTNÍ POPLATKY	Statutární město Chomutov
ze psů	ANO
za lázeňský nebo rekreační pobyt	ANO
za užívání veřejného prostranství	ANO
ze vstupného	NE
z ubytovací kapacity	ANO
za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst	NE
za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	ANO
za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace	NE

7.3. Srovnání místního poplatku ze psů v jednotlivých statutárních městech

Jak je již z předchozích kapitol známo, každá obec či město v České republice má možnost zavést na svém území až osm místních poplatků. Tím nejčastěji zaváděným bývá poplatek ze psů. Co se týče místních poplatků ve statutárních městech Ústeckého kraje, tak s nejmenším počtem zavedených poplatků je město Most, které má stanoveny pouze tři z možných osmi. Na druhém místě s počtem čtyř zřízených místních poplatků je město Teplice a Ústí nad Labem, zatímco Děčín a Chomutov využilo možnost ustanovení rovnou pěti místních poplatků z osmi.

Dle analýzy jednotlivých obecně závazných vyhlášek statutárních měst Ústeckého kraje bylo zjištěno, že pět z pěti statutárních měst mají zřízeny hned tři shodné místní poplatky, kterými jsou místní poplatek ze psů, místní poplatek za užívání veřejného prostranství a místní poplatek z ubytovací kapacity.

Pro bližší porovnání a srovnání jednotlivých poplatkových prvků mezi statutárními městy Ústeckého kraje, jsem si vybrala obecně závazné vyhlášky měst o zavedení místního poplatku ze psů.

a) Ústí nad Labem

Na základě obecně závazné vyhlášky č. 1/2011, o místním poplatku ze psů, která byla vydána dne 28. dubna 2011 na zasedání zastupitelstva Ústí nad

Labem, byl zaveden místní poplatek ze psů, jehož řízením jsou pověřeny úřady jednotlivých městských obvodů.

Subjekt poplatku je stanoven již v zákoně o místních poplatcích⁶⁶, čili za poplatníka je považován držitel psa, kterým může být jak fyzická, tak právnická osoba, která má hlášený trvalý pobyt či sídlo na území města Ústí nad Labem a splnila ohlašovací povinnost, která je stanovena 15 dny od vzniku poplatkové povinnosti. V zákoně jsou taxativně vymezeny osoby, které jsou osvobozeny od této poplatkové povinnosti⁶⁷, ovšem samotné město Ústí nad Labem ještě dále osvobozuje:

- Statutární město Ústí nad Labem a právnické osoby, jejichž zřizovatelem je městský obvod Statutárního města Ústí nad Labem nebo Statutární město Ústí nad Labem,
- poplatníci, kteří převzali do držení psa z útulku,
- Český stát (Policie ČR),
- držitelé psů s úspěšně vykonanými canisterapeutickými zkouškami a zároveň používanými k terapeutickým účelům.⁶⁸

Sazba poplatku je vždy uváděna za kalendářní rok a na základě obecně závazných vyhlášek může být pro jednotlivé obce odlišná. Statutární město Ústí nad Labem má sazbu rozdělenou do čtyř kategorií:

- 200 Kč ze psů v rodinném domě (tj. dům, který má max. tři byty), za druhého či každého dalšího psa téhož držitele je částka 500 Kč;
- 200 Kč ze psů, kteří jsou umístěni na pozemku s vlastnickým či jiným obdobným právem poplatníka, je mu zaručeno celoroční užívání a pozemek se nachází mimo jeho adresu trvalého pobytu, za druhého a každého dalšího psa téhož držitele je částka 300 Kč;
- 1.000 Kč z ostatních psů a 1.500 Kč za druhého a každého dalšího psa téhož držitele;
- 200 Kč pro poživatelé invalidního, starobního, vdovské nebo vdoveckého důchodu, který představuje jejich jediný zdroj příjmu, anebo sirotčí

⁶⁶ §2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁷ §2 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁸ Čl. 8 obecně závazné vyhlášky statutárního města Ústí nad Labem č. 1/2011, o místním poplatku ze psů.

důchod, za druhého a každého dalšího psa téhož držitele je částka stanovena na 300 Kč.⁶⁹

Město Ústí nad Labem vyhláškou stanovuje další jednotlivé úlevy od poplatku, které mohou být poskytnuty pouze jednou za život psa a pouze držiteli, který má uhrazeny veškeré splatné poplatky ze psů:

- úlevu ve výši 200 Kč ročně na dobu dvou kalendářních roků následujících po kalendářním roce, ve kterém poplatník splnil podmínky dle čl. 2 odst. 2 obecně závazné vyhlášky Statutárního města Ústí nad Labem č. 1/2009, k trvalému označení psů mikročipy a vedení evidence jejich chovatelů;
- úlevu ve výši 200 Kč ročně na dobu dvou kalendářních roků, které následují po kalendářním roce, ve kterém poplatník splnil podmínky, kterými je označení psa mikročipem v období od 1. ledna 2004 do 19. března 2009 a přihlášení do evidence dle čl. 2 odst. 2 OZV č. 1/2009, k trvalému označení psů mikročipy a vedení evidence jejich chovatelů.

Splatnost poplatku je nejpozději do 31. března příslušného kalendářního roku. Pokud však poplatek činí více než 400 Kč, je možno splatit částku ve čtyřech stejných splátkách a to nejpozději k datu 31. března, 31. května, 31. srpna a 30. listopadu příslušného kalendářního roku. Jestliže poplatková povinnost vznikla až po 15. března daného kalendářního roku, je poměrná výše⁷⁰ splatná nejpozději k 15. dni měsíce bezprostředně následujícího po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla.⁷¹

Veškeré ostatní poplatkové prvky jsou stanoveny dle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

b) Most

Místní poplatek ze psů byl ve statutárním městě Most zaveden na základě obecně závazné vyhlášky č. 2/2011, o místním poplatku ze psů, která byla vydaná zastupitelstvem města dne 27. ledna 2011. Správcem poplatku je stanoven Magistrát města Most.

⁶⁹ Čl. 6 obecně závazné vyhlášky statutárního města Ústí nad Labem č. 1/2011, o místním poplatku ze psů.

⁷⁰ §3 - 4 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁷¹ Čl. 7 obecně závazné vyhlášky statutárního města Ústí nad Labem č. 1/2011, o místním poplatku ze psů.

Subjektem poplatku je držitel psa, kterým může být jak fyzická, tak právnická osoba, která má trvalý pobyt či sídlo na území statutárního města Most. Poplatková povinnost vzniká dnem, kdy pes dovrší stáří tří měsíců, popřípadě dnem, kdy držitel nabytí psa staršího tří měsíců. Tuto skutečnost je poplatník nucen oznámit do 15 dnů ode dne jejího vzniku. Splatit poplatek je nutno nejpozději do 31. března příslušného kalendářního roku. Pro případ držení psa kratší dobu, než celý kalendářní rok, se vypočítá poměrná výše poplatku, kterou je nutno uhradit nejpozději do 15 dnů ode dne vzniku dané skutečnosti. Zánik je určen dnem, kdy osoba přestane být držitelem, ačkoliv poplatek je nutno zaplatit za každý započatý kalendářní měsíc.⁷²

Statutární město Most sazbu poplatku dělí dle tří kritérií:

- 200 Kč pro psy v rodinných domech, kde jejich držitel má hlášený trvalý pobyt a 300 Kč za druhého a každého dalšího psa téhož držitele;
- 1.000 Kč za psy držené v ostatních domech a 1.500 Kč za druhého a každého dalšího psa téhož majitele;
- 200 Kč za psy, jejichž držitelé jsou poživatelé invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jejich jediným zdrojem příjmu či poživatele sirotčího důchodu; za druhého či každého dalšího psa téhož držitele je sazba stanovena na 300 Kč.⁷³

Jako poslední poplatkový prvek je nutno zmínit osvobození od poplatku, které z části vyplývá ze zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ovšem Statutární město Most ještě dále osvobozuje:

- příspěvkové organizace, jejichž držitelem je statutární město Most a statutární město Most;
- osobu, která převzala psa z „Útulku pro opuštěná zvířata v Mostě – Rudolicích“, po dobu jednoho roku ode dne převzetí psa ze zmíněného útulku;
- osobu, která po 1. lednu 2005 nechala svého psa označit mikročipem a to na dobu 6 měsíců ode dne označení psa;
- osobu, která provádí canisterapii a která zároveň předloží certifikát či příslušné osvědčení;

⁷² Čl. 4-5 obecně závazné vyhlášky statutárního města Most č. 2/2011, o místním poplatku ze psů.

⁷³ Čl. 6 obecně závazné vyhlášky statutárního města Most č. 2/2011, o místním poplatku ze psů.

- a osobu provádějící záchranářské práce a která zároveň předloží příslušné osvědčení.⁷⁴

Zbylé poplatkové prvky jsou upraveny dle zákona o místních poplatcích.

c) Děčín

Dne 16. prosince 2010 byla na zasedání zastupitelstva města Děčín vydána obecně závazná vyhláška č. 7/2010, o místním poplatku ze psů. Řízení o tomto poplatku vykonává Magistrát města Děčín.

Poplatníkem je stanoven držitel psa, kterým může být fyzická či právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území statutárního města Děčín. Předmětem poplatku je dle zákona pes, starší tří měsíců. Poplatková povinnost tedy nastává dnem, kdy pes dovrší daného věku nebo dnem, kdy držitel nabytí psa staršího tří měsíců. Vznik a zánik poplatkové povinnosti je subjekt poplatku povinen oznámit do 30 dnů ode dne vzniku této skutečnosti.⁷⁵

Sazba poplatku, která je udána za kalendářní rok, je podle čl. 5 obecně závazné vyhlášky města Děčín č. 7/2010, o místním poplatku ze psů, členěna do čtyř skupin, dle určitých kritérií:

1. Zda je místo trvalého pobytu či sídlo poplatníka ve vnitřním městě, tj. v Děčíně I, II, III, IV (kromě lokalit zmíněných ve druhém bodě tohoto článku), V, VI, VII, IX a dále na sídlištích v Děčíně XXVII a XXXII:
 - a) v domech, které mají více než tři bytové či nebytové jednotky se platí 1.000 Kč za jednoho psa a 1.500 Kč za druhého či každého dalšího psa;
 - b) v domech s více než třemi bytovými nebo nebytovými jednotkami je sazba poplatku stanovena na 400 Kč za jednoho psa a 800 Kč za druhého a každého dalšího.
2. Jedná-li se o místo trvalého pobytu či sídla poplatníka v části města, která stavebně nesouvisí s vnitřním městem, tj. v Děčíně IV (lokalita Červený Vrch, Škrabky), VIII, X – XXVI, XXVII (kromě sídliště), XXVIII – XXXII (kromě sídliště), XXXIII – XXXV:

⁷⁴ Čl. 8 obecně závazné vyhlášky statutárního města Most č. 2/2011, o místním poplatku ze psů.

⁷⁵ Čl. 2-4 obecně závazné vyhlášky statutárního města Děčín č. 7/2010, o místním poplatku ze psů.

- a) v domech s více než třemi nebytovými či bytovými jednotkami je sazba za prvního psa 400 Kč a za druhého a každého dalšího 800 Kč;
 - b) v domech, které mají nejvýše tři bytové nebo nebytové jednotky je výše poplatku za prvního psa 150 Kč a 300 Kč za druhého či každého dalšího.
3. Jedná-li se o poplatníka, kterým je poživatel starobního, invalidního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který představuje, jeho jediný zdroj příjmu anebo poživatel sirotčího důchodu je sazba poplatku 200 Kč za prvního a 300 Kč za druhého či každého dalšího psa.
 4. Upravena je zde i sazba pro držitele prokazatelně nalezeného psa a to 200 Kč pokud trvalý pobyt či sídlo držitele je ve vnitřním městě podle odst. 1 tohoto článku a 100 Kč je-li sídlo nebo trvalý pobyt v části města, která stavebně nesouvisí s vnitřním městě dle odst. 2 tohoto článku.
 5. V případě, že se na poplatníka vztahuje více sazeb dle předchozího výčtu, platí částku, která je pro něj nejvýhodnější.⁷⁶

Poplatek do výše 400 Kč je nutno zaplatit nejpozději do 31. března daného kalendářního roku. Je-li výše poplatku vyšší než 400 Kč je možno tuto částku uhradit ve dvou stejných splátkách a to vždy nejpozději k datu 31. března a 31. srpna příslušného kalendářního roku. Jedná-li se o poplatkovou povinnost, která vznikla v průběhu roku, je poplatek nutno uhradit vždy do 15. dne následujícího kalendářního měsíce, ve kterém poplatník řádně oznámil tuto vzniklou skutečnost.⁷⁷

Statutární město Děčín, taktéž velmi podrobně v čl. 7 upravuje skutečnosti, kdy je držitel psa od poplatku osvobozen nebo za jakých podmínek mu přísluší přiměřená úleva k dané poplatkové skutečnosti:

- od poplatku jsou osvobozeny osoby, dle §2 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů;
- držitel psa, který jej smluvně využívá ke služebním účelům Policie ČR, městské či obecní policií, celními úřady a hasičským záchranným sborem kraje a to pouze v případě předložení výše zmíněné smlouvy a pouze pro takto smluvně využívaného psa;

⁷⁶ Čl. 5 obecně závazné vyhlášky statutárního města Děčín č. 7/2010, o místním poplatku ze psů.

⁷⁷ Čl. 6 obecně závazné vyhlášky statutárního města Děčín č. 7/2010, o místním poplatku ze psů.

- poplatník, který je držitel více psů a minimálně za jednoho z nich platí poplatek dle čl. 5 odst. 1 až 3 této vyhlášky, je osvobozen od poplatku za všechny prokazatelně nalezené psy, které má v držení;
- v případě, že se jedná o držení prokazatelně nalezeného psa či více psů, je osvobozen od poplatků ze všech prokazatelně nalezených psů v držení;
- úleva od poplatku ve výši maximálně 500 Kč je poskytnuta držiteli psa, který splní veškeré podmínky stanovené v obecně závazné vyhlášce statutárního města Děčín č. 7/2009 Sb., k trvalému označení psů a evidenci označených psů a jejich chovatelů. Tuto úlevu lze poskytnout pouze jedenkrát za život psa a to pouze v případě, že poplatník nemá vůči statutárnímu městu Děčín žádný splatný daňový nedoplatek;
- osvobození od poplatku v prvních čtyřech výše zmíněných bodech zaniká k poslednímu dni v kalendářním měsíci, ve kterém zanikl důvod osvobození.⁷⁸

Zvýšení poplatku je upraveno dle §11 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

d) Teplice

Dne 17. prosince 2010 byla na zasedání zastupitelstva statutárního města Teplice vydána obecně závazná vyhláška č. 10/2010, o místních poplatcích. Tato obecně závazná vyhláška města zavádí dva místní poplatky. Poplatek ze psů, který je blíže upraven v oddílu II a poplatek za užívání veřejného prostranství dle oddílu III této vyhlášky. Správu o poplatcích vykonává Magistrát města Teplice.

Předmět poplatku je dle §2 odst. 2 zákona o místních poplatcích pes, který je starší tři měsíců. Poplatníkem je opět držitel psa, kterým je právnická či fyzická osoba se sídlem nebo trvalým pobytem na území statutárního města Teplice.⁷⁹

Poplatku je stanoven čtyřmi sazbami dle těchto kritérií:

- 200 Kč za prvního psa,
- 1.300 Kč za druhého či každého dalšího,
- 200 Kč za prvního psa pro držitele, kteří jsou poživateli starobního, invalidního, vdovského, vdoveckého důchodu, který představuje jejich

⁷⁸ Čl. 7 obecně závazné vyhlášky statutárního města Děčín č. 7/2010, o místním poplatku ze psů.

⁷⁹ Čl. 3 obecně závazné vyhlášky statutárního města Teplice č. 10/2010, o místních poplatcích.

jediný zdroj příjmu či pro poživatele sirotčího důchodu, 300 Kč za druhého a každého dalšího psa stejného držitele.⁸⁰

Vznik poplatkové povinnosti je datován ke dni, kdy pes dovršil stáří tří měsíců podle zákona o místních poplatcích či dnem, kdy držitel nabyl psa staršího daného věku. Tuto skutečnost je potřeba do 15 dnů poté, nahlásit správci poplatku. Pro případ držení psa kratší dobu než jeden kalendářní rok či při změně trvalého pobytu nebo sídla, se postupuje dle §3 a §4 zákona o místních poplatcích. Povinnost zaniká dnem, kdy držitel přestal psa držet.⁸¹

Splatnost poplatku je při částce do 200 Kč stanovena nejpozději do 15. března každého kalendářního roku. Pokud však poplatková povinnost vznikne až v průběhu roku, je nutno poplatek splatit do tří dnů od splnění ohlašovací povinnosti. Jedná-li se o částku vyšší než 200 Kč je možno splatit tuto sazbu ve čtyřech stejných částkách a to nejpozději do 15. dubna, 15. července, 15. září a 15. listopadu každého kalendářního roku. Ovšem není vyloučeno částku vyšší než 200 Kč, splatit jednorázově též ke dni 15. března každého kalendářního roku.⁸²

Pro důvody osvobození od poplatku statutární město Teplice využilo pouze taxativní výčet dle §2 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

e) Chomutov

Místní poplatek ze psů je ve statutárním městě Chomutov stanoven obecně závaznou vyhláškou č. 12/2010, o místním poplatku, ve znění novely obecně závazné vyhlášky č. 7/2011, o změně obecně závazné vyhlášky o místním poplatku ze psů, která nabyla účinnost dne 7. července 2011.

Poplatníkem daného poplatku se stává držitel psa, neboli fyzická či právnická osoba, která má hlášený trvalý pobyt či sídlo na území města Chomutov. Poplatek se odvádí za každého psa staršího tří měsíců.

⁸⁰ Čl. 5 obecně závazné vyhlášky statutárního města Teplice č. 10/2010, o místních poplatcích.

⁸¹ Čl. 6 obecně závazné vyhlášky statutárního města Teplice č. 10/2010, o místních poplatcích.

⁸² Čl. 7 obecně závazné vyhlášky statutárního města Teplice č. 10/2010, o místních poplatcích.

Vznik poplatkové povinnosti je nutno hlásit do 15 dnů ode dne vzniku této skutečnosti, tj. den, kdy pes dovršil stáří tří měsíců či den, kdy držitel nabyl psa staršího tří měsíců.

Stejného způsobu se užije i při oznámení zániku této povinnosti. Ohlašovací povinnost se vztahuje i na osoby, které jsou od poplatku osvobozeny.⁸³

Statutární město Chomutov stanovilo sazbu poplatku ve čtyřech výších:

- 1.500 Kč za prvního psa a 2.250 Kč za druhého a každého dalšího psa téhož držitele,
- 200 Kč pro držitele, kteří dle §3 zákona o místních poplatcích jsou poživatelé invalidního, starobního, vdovského či vdoveckého důchodu, který tvoří jejich jediný zdroj příjmu anebo pokud, se jedná o poživatelé sirotčího důchodu; za druhého a každého dalšího psa stejného držitele je částka 300 Kč.⁸⁴

Splatnost poplatku je jednorázová a to do dne 31. března příslušného kalendářního roku. Pokud poplatková povinnost vznikne až po datu splatnosti, je nutno poplatek uhradit nejpozději do 15. dne následujícího měsíce, v kterém poplatková povinnost vznikla.⁸⁵

Osvobozeny jsou nejen osoby dle §2 odst. 2 zákona o místních poplatcích, ale také držitelé, kteří jsou členy Svazu záchranných brigád a kynologů ČR a mají osvědčení pro speciálně cvičené záchranářské a lavinové psy. Osvobození lze také uplatnit v případě převzetí psa z městského útulku města Chomutova. Toto lze však uplatnit pouze pro jednoho převzatého psa. Úlevu ve výši 1.000 Kč ze stanovené sazby 1.500 Kč za prvního a 2.250 Kč za druhého či každého dalšího psa, lze využít pro psy, kteří jsou chováni v rodinných domkách nebo na zahradě.⁸⁶

⁸³ Čl. 4 obecně závazné vyhlášky statutárního města Chomutov č. 12/2010, o místním poplatku ze psů, v platném znění.

⁸⁴ Čl. 5 obecně závazné vyhlášky statutárního města Chomutov č. 12/2010, o místním poplatku ze psů, v platném znění.

⁸⁵ Čl. 6 obecně závazné vyhlášky statutárního města Chomutov č. 12/2010, o místním poplatku ze psů, v platném znění.

⁸⁶ Čl. 7 obecně závazné vyhlášky statutárního města Chomutov č. 12/2010, o místním poplatku ze psů, v platném znění.

7.4. Porovnání odlišností místního poplatku ze psa v jednotlivých statutárních městech

Závěrem této kapitoly bych ráda poukázala na odlišnosti určitých poplatkových prvků, které jsem při zpracování jednotlivých obecně závazných vyhlášek statutárních měst Ústeckého kraje, o stanovení poplatku ze psů, spatřila.

Nejmarkantnější rozdíl lze podle očekávání spatřit u sazby poplatku. Ve výše zmíněných obecně závazných vyhláškách je sazba většinou upravena dle dvojích parametrů a to dle územního rozdělení statutárního města, jako je tomu například v Děčíně či podle typu ubytování, což stanovuje například statutární město Ústí nad Labem nebo Chomutov. Nejvyšší možnou sazbu, která je dle §3 zákona o místních poplatcích stanovena ve výši 1.500 Kč za jednoho psa a 2.250 Kč za druhého či každého dalšího psa, využilo pouze statutární město Chomutov, s přihlédnutím k možné úlevě ve výši 1.000 Kč pro psy v rodinných domech. Ačkoliv nejnižší zavedenou sazbu 200 Kč za každého prvního psa stanovuje statutární město Teplice, v případě druhého či každého dalšího psa je částka poplatku již pomalu sedminásobně vyšší a to rovnou 1.300 Kč.

Další odlišnosti nalezneme v člancích o splatnosti poplatku. Pouze statutární město Chomutov a Most má splatnost určenou jednorázově a to ke dni 31. března příslušného kalendářního měsíce. Statutární města Ústí nad Labem a Děčín též uvádějí 31. března jako datum, do kterého by měla být daná částka splacena, ovšem v případě, že je překročena hodnota 400 Kč, města nabízejí poplatníkům možnost využití určitého počtu splátek, vždy k stanoveným datům. Pouze statutární město Teplice si stanovilo datum 15. března příslušného kalendářního měsíce, pro splacení stanovené sazby poplatku ve výši 200 Kč. Pro sazbu vyšší než 200 Kč město nabízí možnost splatit částku ve čtyřech stejných splátkách a to nejpozději do 15. dubna, 15. července, 15. září a 15. listopadu každého kalendářního měsíce.

Ohlašovací povinnost je ve většině zmiňovaných městech stanovena do 15 dnů, ode dne vzniku poplatkové povinnosti. Pouze statutární město Děčín pro tuto povinnost uvádí 30 dnů, od vzniku dané skutečnosti.

Mezi poslední odlišnosti, které bych ráda zmínila, patří různé případy pro osvobození a úlevy od poplatku, které má obec možnost, si samostatně stanovit nad rámec zákona. Nejčastější osvobození mimo zákon se vztahuje na držitelé

psů, kteří nechali svého psa, za podmínek stanovených v platných právních předpisech obce, označit mikročipem a zapsali se do evidence označených psů a jejich chovatelů. Další časté osvobození se vztahuje na speciálně cvičené psy či psy převzaté z uvedených obecních útulků. Jediné statutární město Teplice uvádí výčet jen dle zákona o místních poplatcích.

8. Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se věnovala místním poplatkům. Jak jsem uvedla již v úvodu, cílem práce bylo podrobnější vysvětlení dané problematiky tak, aby i jedinci ze širší společnosti toto téma pochopili a dokázali si vytvořit vlastní názor pro funkci místních poplatků v praxi.

Místní poplatky představují nenávratný veřejný příjem, který připadá do obecního rozpočtu. Ačkoliv se nejedná o vysoký příjem, je tento obnos peněz velmi přínosný pro vytváření a podporu lepších a kvalitnějších podmínek pro život v dané obci. Obec je nejen tím subjektem, který má na základě zákona pravomoc k jejich zavedení na svém území, ale má možnost jednotlivé poplatkové prvky měnit, dle svého uvážení.

Ačkoliv je práce rozdělena do šesti kapitol, většina z nich je věnována teoretické části, která je zpracovaná na základě podrobného popisu a vysvětlení jednotlivých pojmů, které tvoří nezbytnou součást daného tématu. I přesto, že se s těmito pojmy velmi často setkáváme v různých právních předpisech, jen málokdo z nás dokáže vysvětlit jejich přesný význam. Na tomto základě jsem se v práci dále zabývala popisem jednotlivých místních poplatků, které je možno na základě zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, v obcích České republiky zavést.

V závěrečné kapitole jsem se věnovala srovnání úpravy místních poplatků ve statutárních městech Ústeckého kraje, kterými jsou: Ústí nad Labem, Most, Děčín, Teplice a Chomutov. Kapitola je započata obecnou charakteristikou kraje a výše zmíněných měst. Rozsáhlejší část tvoří podrobné rozbory obecně závazných vyhlášek o místním poplatku ze psů jednotlivých statutárních měst. Zajímavostí pro mě nebyly pouze odlišnosti týkající se úpravy jednotlivých poplatkových prvků, ale rozdíly v přehlednosti, pochopení a zpracování některých obecně závazných vyhlášek. Za zmínku stojí například článek pět obecně závazné vyhlášky statutárního města Děčín, jehož zpracování je velmi nesrozumitelné a nepřehledné.

Potřebné údaje k této kapitole jsem získala především prostřednictvím telefonického spojení s jednotlivými statutárními městy, jelikož úprava jejich oficiálních webových stránek je velmi nepřehledná a velké procento zveřejněných

dat není již dlouhou dobu aktualizováno, stejně jako údaje na internetových stránkách Českého statistického úřadu.

Resumé

L'objectif principal de ce mémoire de baccalauréat consiste de clarifier la question des taxes locales. Les taxes locales représentent une certaine somme d'argent, qui fait partie du revenu au budget municipal et servent ainsi de promouvoir et d'améliorer la qualité de vie de la municipalité. En vertu de la loi n. 565/1990 Coll., sur les taxes locales, tel que spécifié antérieurement, chaque municipalité de la République tchèque a le pouvoir d'établir des taxes individuelles sur son territoire. Il le fait sur la base des règlements qui sont obligatoires pour tous les individus qui résident sur le territoire de la municipalité.

Le travail est divisé en six chapitres, donc cinq d'entre eux sont consacrés à la partie théorique. Ceci est une explication détaillée des concepts clés, avec interprétation ultérieure de la législation et de l'administration des impôts locaux. La plus grande partie, cependant, se compose des descriptions des différentes taxes locales régies par la loi elle-même.

Le dernier chapitre traite de la comparaison du traitement des impôts locaux dans les villes à charte de la Région Ustí, qui offre un petit regard dans la pratique. Après une caractérisation générale des régions et des municipalités en elle, j'ai donné une attention individuelle détaillée des règlements établissant des frais concernant des chiens. Il est intéressant de voir non seulement des différences entre les éléments de taxes individuels, mais aussi des éléments individuels confus et incompréhensibles dans les ordonnances d'application générale.

9. Zdroje

9.1. Odborná literatura

- BOHÁČ, R. *Pojem poplatků v právním řádu České republiky*. In: Dny práva 2012: Veřejná finanční činnost, 1. Vydání. Masarykova univerzita, Brno, 2013, s. 2491, ISBN 978-80-210-6319- 8, s. 1954- 1966.
- BOHÁČ, Radim. *Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-045-5.
- GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. 6., aktualiz. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-454-1.
- HRUŠTINCOVÁ, Petra. *Místní poplatky: bakalářská práce*. Plzeň: Západočeská univerzita, Fakulta právnická, 2015. Vedoucí bakalářské práce JUDr. Tomáš Louda, CSc. s. 4
- JÁNOŠÍKOVÁ, Petra, Petr MRKÝVKA a Ivan TOMAŽIČ. *Finanční a daňové právo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-155-7.
- JIRÁSKOVÁ, Zdeňka a Alena ŠNEBERKOVÁ. *Místní poplatky v praxi*. 3. dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2004. ISBN 80-7273-099-1.
- JIRÁSKOVÁ, Zdeňka a Alena ŠNEBERKOVÁ. *Tvorba obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích*. Praha: Polygon, 2000. ISBN 80-7273-006-1.
- KOUDELKA, Zdeněk. *Obecně závazné vyhlášky*. Praha: Linde, 2000. ISBN 80-7201-202-9.
- PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Místní poplatky v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1.
- PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Místní poplatky v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6686-1.
- PAVLAS, J. *Místní poplatky: bakalářská práce*. Plzeň: Západočeská univerzita, Fakulta právnická, 2012. Vedoucí bakalářské práce JUDr. Tomáš Louda, CSc.
- PELC, Vladimír. *Místní poplatky: oprávnění obcí: povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů*. V Praze: C. H. Beck, 2011. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 978-80-7400-150-5.

- ŠIMEK, Lubomír. *Obecně závazné vyhlášky obcí: pravidla vydávání: vzory s komentářem*. Praha: C. H. Beck, 2000. Edice právních rozhledů. ISBN 80-7179-299-3.

9.2. Zákony

- zákon č. 2/1993 Sb., listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 185/2001 Sb., zákon o odpadech a o změně některých dalších úkonů
- zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

9.3. Judikatura

- rozsudek Nejvyššího správního soudu, sp. zn. 9 Afs 81/2009-48, ze dne 20. ledna 2010
- rozsudek Nejvyššího správního soudu, sp. zn. 2 Afs 107/2007 – 168, ze dne 23. ledna 2008
- nález Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS 39/93 ze dne 26. dubna 1994

9.4. Internetové zdroje

- *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků: proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí*. Aktualizované vydání k 1. 6. 2013, Praha: odbor dozoru a kontroly veřejné správy, 2013, str. 18. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/odk2/ViewFile.aspx?docid=21790221>
- Elektronický portál územních samospráv [online]. Dostupné z WWW: <http://www.epusa.cz/>

- Český statistický úřad, podíl nezaměstnaných osob v krajích k 31. 1. 2017 [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/csu/xc/mapa-podil-kraje>>
- Statutární město Ústí nad Labem, vyhlášky města [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.usti-nad-labem.cz/cz/uredni-portal/sprava-mesta/vyhlasky-mesta/>>
- Statutární město Most, obecně závazné vyhlášky a nařízení města [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.mesto-most.cz/obecne-zavazne-vyhlasky-a-narizeni-mesta-mostu/ds-1146/p1=1179>>
- Statutární město Děčín, Předpisy [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z WWW: <http://www.mmdecin.cz/magistrat-2/dokumenty/cat_view/6-predpisy>
- Statutární město Teplice, Vyhlášky a pravidla [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.teplice.cz/vyhlasky/ds801/archiv=0&p1=1027>>
- Statutární město Chomutov, vyhlášky a nařízení [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z WWW: <<https://www.chomutov-mesto.cz/cz/vyhlasky-mesta>>